

1. A TÁJSZAVAK

Tájszótárba csupán alakjukban és/vagy jelentésükben területi kötöttségű, a köznyelvtől eltérő szavak valók. A tájszavak egy része lexikai szinten, másik része csak hangalaki téren, illetőleg részben jelentésében is eltér a köznyelvtől. Morfológiai szempontból a tájszavak is így csoportosíthatók: 1) Tőszó (mint például a mihályi *ázlag*, *böszme*, *észér* vagy a *trák*). – 2) Származék: a) tőszóé (*trák* : *trákol*, *böszme* : *böszmészkedik*, *észér* : *észérkedik*), b) passzív tőé (mint például a *nyekeg* : *nyekereg* : *nyektet*, a *dödög* : *dödörög*, a *pelleget* : *pellel*, *pellent*), illetőleg c) relatív passzív tőé (*csöp-ör-ödik*, *bíb-el-ődik*). – 3) Szóösszetétel (aminő például a *búzasterc*, *füstöskonyha*, *gombásrénye*, *gumirádlíkocsi*, *gurgatórúd* és a *kuszagereblye*). – 4) Ikerszó (példák: *bicebóca*, *gegyegagya*, *giligala*, *iszlimuszli*, *nyálibáli*, *zsáklifoltli*).

*

Tévedés volna azt gondolni, hogy a tájszó kizárólag olyan szó lehet, amely a csak köznyelvet beszélők számára teljesen ismeretlen, érthetetlen és értelmezhetetlen (mint például a mihályi *ázlag*, *ergyavóst*, *göbörödik*, *hásmálódik*, *tebe*, *trák*, *zsovályog*). Tájszó a legtöbb mezőgazdasági jelentésű szó is, mert ugyan egyes elemei vagy akár az egész összetett szó köznyelvi tagokból áll, pontos jelentésével a köznyelvi beszélő nincs teljesen tisztában. Lássuk például a *kévehányóvilla* főnevet! E szónak a pontos megértéséhez szükséges tudni azt is, hogy ebben az esetben milyen a villa (többféle is van), mikor mire, hol és hogyan használják.

Gyakran nem húzható éles határ a köznyelvnek és tájnak tartott szavak és jelentések között, mert a szavaknak a különböző nyelvváltozatok, így a nyelvjárások és a köznyelv közötti állandó mozgása, változása, nemkülönben a beszélők egy közösségen belüli eltérő szókészletismerete és szóhasználata ezt lehetetlenné teszi. Egyet tehetünk. Hogy összehasonlító alapnak a köznyelvi szókészlet legújabb, legteljesebb, legkorszerűbb lexicográfiái leírását tekintjük mind a szóalak, mind a jelentés szempontjából (jóllehet számos esetben bizony ez sem tökéletes megoldás, de tökéletes megoldás a lexicográfia ezen területén nincs). A magyar nyelv esetében ez az alap a Magyar értelmező kéziszótárának (rövidítve: ÉKsz.) 2003-ban megjelent második, átdolgozott, Pusztai Ferenc főszerkesztésével készült kiadása. Ami tehát ebben a szótárban köznyelvnek van jelezve, azaz ha a szócikkben nincs korlátozó minősítés – például: táji, népi, mezőgazdasági, a növény- és állattenyésztéssel összefüggő –, az a szó s az a szójelentés köznyelvi (például: *ad*, *élet*, *ház*, *nagy*), s mint ilyen nem került be címszóként a tájszótárba.

Az Értelmező kéziszótárbeli említett (és itt nem említett) szóhasználati minősítések a szavak társadalmi és területi kötöttségét, más szavakkal köznyelven kívüliségük kisebb-nagyobb fokát jelzik (vö. Pusztai 1996/1997: 122). Ezeknek a szavaknak a köznyel-

vi voltát teljesen, illetőleg többé vagy kevésbé korlátozó minősítések nagyjából a vidéki, falusi életvitelhez, a földművelő életmódhoz és a népi foglalkozásokhoz kötődnek. Ezeket az ÉKsz. többnyire rövidítéses minősítései alapján közlöm a mi szempontunkból vett fontossági, gyakorisági sorrendben: 1) táj[i], nép[i]; 2) Mezőg[azdasággal összefüggő]; 3) Növ[ény], Konyha, Ját[ék], Áll[attenyésztéssel, állatvilággal kapcsolatos]; 4) Ipar, Ker[eskedelem], Műsz[aki], Kat[onai], Vall[ási]. Más természetű minősítések: 5) elav[ult], kiv[eszőben levő], rég[i], Tört[éneti]. (Mindegyik rövidítés feloldását l. a rövidítésjegyzékben.) Tudvalevő, hogy „[a] népnyelv a paraszti életforma és műveltség része, az általános népi tudás közege. Ez a népi tudás [...] alapvetően a földművelés, állattartás és önellátás tapasztalatain alapul [...]. A népnyelv és a népi tudás továbbadása elsősorban a mindennapi tevékenységek során történt meg, amelyekben a munka és a család nem válik élesen el” (Tolcsvai Nagy 2011: 264). A „tájszó, népnyelvi szó, mezőgazdasági szó” stb. minősítésű, Mihályiból adatolható szavak a főbbek miatt kerültek be a szótárba. A korlátozó minősítés nélküliek viszont akkor sem, ha a hagyományos paraszti gazdálkodáshoz való kötődésük nyilvánvaló (például az *abrak*, *ártány*, *asztag*, *csűr*, *peilya*, *saroglya*, *üsző*). Másfelől viszont bekerültek szótáramba olyan szavak is, amelyek mai nyelvérzékünk szerint köznyelvi szavak. Ennek az az oka, hogy ezek nem szerepelnek az ÉKsz.-ban (többnyire igei származékszavak). Ez részben bizonyára annak a következménye, hogy az ÉKsz. majdnem húsz évvel ezelőtt jelent meg, s ennyi idő alatt több szó nyelvhasználati helyzete módosult. Bármennyire zavarónak tűnhetnek ezek az eltérések, akkor sem lehet vitás, hogy a tájszótár írójának a legjobb viszonyító forrása ma is az ÉKsz. Csak e szótárhoz mint viszonyító forráshoz, illetőleg minősítéséhez fordulhattam. Így biztosíthattam lexikai minősítéseim érintett részének kontrasztív alapú egyértelműségét, illetőleg ellenőrizhetőségét.

A köznyelvvvel való **egybevető eljárást** követtem a **szójelentések** megadásában is. Az a szójelentés tehát, amely nincs meg az ÉKsz.-ban, helyet kapott a tájszótárban. Ami megvan vagy megvolt Mihályiban s a köznyelvben is, azt a köznyelvi jelentések ÉKsz.-beli jelentéseinek a számozásával jelölöm (pl. így: „kny. (2., 5.)”). Így kiderül külön jelölés nélkül az is, mely ÉKsz.-beli szavak mely jelentése volt vagy van meg ma is Mihályiban, de az is, hogy mely köznyelvi jelentések nem voltak és ma sincsenek meg a faluban. (Ezzel az eljárással a jelen regionális szóleírás kibővítése, illetőleg a szójelentésbeli vizsgálatok megkönnyítése a célom.)

A tájszavak szinkron szempontú kategorizálása a lexémák felől nézve a köznyelvvvel szembeni táji többletszavaknak és szóalakoknak a tipologizálását, a nyelvhasználat felől nézve pedig a nyelvjárási beszélők tájszóhasználatára társadalmi rétegződésének (táji, népnyelvi, mezőgazdasági stb.) az osztályozását jelenti – beleértve a tájszavak szinkron társadalmi érvényének (általános használatú, kihalt stb.), illetőleg stílusértékének a jelölését is.

1.1. A tájszótípusok

1.1.1. A köznyelvtől való eltérésük jellege szerint

1. F = fogalmi tájszavak. Ezek a hagyományos megnevezés szerint valódi vagy tulajdonképpeni tájszavak (a korábbi jelölés szerint Vt): a fogalom – s többnyire az azt jelölő szó – nem használatos a köznyelvben (például *trák*). Ide tartoznak az olyan összetett

szavak is, amelyeknek az összetevői köznyelvi szavak ugyan, ám az összetett szó jelentését a köznyelvi beszélő nem ismeri vagy nem ismeri pontosan: *kaszagereblye*, *ké- vemetszőkés*, *keverőszántás*, *kepehlyuk*. A típus elnevezésében a döntő érv ezekben az esetekben a lexémának a köznyelvi nem ismertsége, illetőleg pontatlan ismerete.

2. N = névbeli tájszavak (korábbi jelölésük szerint Vn). Jelentésük megegyezik vagy nagyon hasonló ugyan köznyelvi megfelelőjük jelentésével, ám lexikai szinten a standardnyelvben vagy teljesen ismeretlenek (*himpér* 'málna'), vagy köznyelvi alapon a vonatkozó tárgyi és/vagy nyelvjárási háttérismeret hiányában maradéktalanul nem értelmezhetők (az utóbbi esetben elsősorban bizonyos összetett és képzett szavakra gondoljunk, amilyen például a *betűrköd*, *kékkonkoly*, *mondogatolódik*, *süldögél*, *sütelék*, *tárigál*) Ezek többnyire csak szerkezettel, körülírással fejezhetők ki a köznyelvben.

3. J = jelentésbeliek. A köznyelvvél azonos lexémához kötődnek, de többnyire egy, ritkábban több olyan jelentést is hordoznak, amelyek a köznyelvben nem használatosak. Például: *csoport* 'kis földdarab, rög', *degradál* 'mellőz', *delel* 'lomhálkodik'. A jelentésbeli tájszavak közé sorolandók értelemszerűen azok a tájszavak is, amelyek nemcsak jelentésükben, hanem alakjukban is eltérnek köznyelvi megfelelőiktől (jelölésük: AJ, ez a „kettős vegyértékű” vagy vegyes tájszótípus, például: *baktër* 1. nép 'éjjeliőr', 2. kny. 'vasúti pályőr').

4. A = a tájszó lexémaszinten azonos köznyelvi megfelelőjével, eltérés közöttük csak hangalaki tekintetben van (*gólya* : *góla*, *kék* : *kík*, *borjú* : *borgyu*, *lelkem* : *lölköm*, *szalma* : *szóma*, *zsindely* : *sindő*). Ide is tartoznak a „kettős vegyértékű”, tehát az alaki-jelentésbeli tájszavak is (mint például az *áldomás*, *bakter*, *betéve*, *billeg*, *bocskorszój*).

*

Mint látható, a tájszótípológia részben jelentésbeli, tartalmi, részben pedig alaki, hangalaki kritériumot követ. Ez természetes, hiszen a nyelvi jelekre, tehát a szavakra is általánosan jellemző ez a kétarcúság

Olyan mihályi tájszó, amely a köznyelvi szókészlethez alaki téren nem különbözik, elenyészően kevés van: ide néhány jelentésbeli tájszó tartozik. Olyan, amely jelentésében nem különbözik a köznyelvi megfelelőjétől, számos van. Ezek a névbeli és a csak hangalakjukban eltérő, ún. alaki regionális szavak. A köznyelvi szavaktól legtávolabb a fogalmi (korábban: tulajdonképpeni) tájszavak állnak, mert jelentésükben s az esetek döntő többségében alakjukban is eltérnek a köznyelvtől (a *kévehányó*-, *répavilla*-félék a kivételek közé tartoznak).

1.1.2. Beszélőközösségbeli használati érvényük szerint

1. Általános használatúak (*böszme* 'buta, ostoba', *észér* 'falánk, tolakodó; önző', *kulló* 'kétkerekű kordé'). Ezek jelöletlenek (= nincsenek nyíllal jelölve) a szócikkekben. Az összes többi jelölve van (nyíllal és a kihálás jelével: †):
2. A neologizmusok: újak, terjedők. Ezeket fölfelé mutató nyíllal jelölöm: ↑. Például a köznyelvhez alakilag közelítő vagy azzal megegyező változatok: *akác*↑, *alá*↑, *améj- jik*†; *helovin*†, *édeskrumpli*†, *öntözőágyú*†.
3. Az archaizmusok: a visszaszorulás különböző fokozatai szerint csoportosítjuk őket, s lefelé mutató nyíllal, nyilakkal vannak jelölve: ↓, ↓↓, ↓↓↓ és †.

- 3.1. ↓ = visszaszoruló (nem általános használatúak már, például *artézikút↓*, *boronakő↓*, *boronatuskó↓*).
- 3.2. ↓↓ = visszaszorultak (csak az idősebbek használják őket, például *ágasfa↓↓*, *aggja↓↓*, *almárium↓↓*).
- 3.3. ↓↓↓ = emlékezeti tájszavak (spontán beszédben az idősebbek sem használják már őket, de rákérdezéssel néhány vagy akár egyetlen adatközlőnek az emlékezetéből még előhívhatók, például *bábó↓↓↓*, *biberkél↓↓↓*, *boglyáz↓↓↓*). A megnevezés („emlékezeti tájszó”) előzményére vö. az Akadémia (a Tudós Társaság) 1837. évi pályázati kiírásában szereplő idézet dőlt betűvel szedett szavát: „használatban levő és *emlékezetben élő*” [kiemelés: K. J.] hely- és családnevek eredetmagyarázata is a feladatok közé tartozik (Hajdú 2003: 27).
- 3.4. † = kihalt (a spontán beszédben nem hallhatók már, s az emlékezetből rákérdezéssel sem hívhatók elő, például *ázlag†*, *bakarasz†*, *bálizs†*).

A, Á

a (nép) N 1985 ~ <távolra mutató nyomosítására>. Pm. *Nízz oda, ot van a, a sarogba van, amit keresöl!* | 2017 || Ősi mutató névmási elem. Magas hangrendű párját l. *e*¹ a.

abajgat (nép) N 1985 ~ ts és tn ige Nyaggat, zaklat. | 2018 || A német eredetű *óbégat* (TESz. 2: 1064) hangalaki párja, miként a nyelvjárási *óbéjgat* (TESz. i. h.) is. Az alaki változás jelentésmódosulással járt.

abajnac (-) F 1976 ~ fn Kotyvalék, mindenféle nyersanyagból készített ételféleség. | 2017↓↓ || Szláv eredetű (TESz. 1: 88).

abáról (táj) A 2018 Abál. || Szláv eredetű, ebből jött létre az *abál* (TESz. 1: 89).

abázol (-) N 1976 *abézul* ts ige 1. Rosszalló jelentésárnyattal: Rendetlenül, ételét összevissza keverve, pazarolva eszik <ember, állat>. Pm. *Nēm lēhet annyi takarmánt elejbēk tēnni, mer akkor sokat abézunak ezēk a marhák, bēzzēk ha kevesebbet kapnak, akkor mindet mēgēszi.* 2. 2017 Kenyeret aprítva tejbe, levesbe tesz. | 2017↓ || Német eredetű tájszó (EtSz. 1: 5). Igeközös származékai a *beleabázol*, *összeabázol*.

abbizony (nép) A 2017 *abbizon* ||

ábdál l. összeábdál

ábécé A 1963 *ábéce* | 2019 *ábéce*↓↓↓, az *ábécé* általános. || Hasonló eset a *véce* : *vécé*.

ábécédé (-) N 1963 ~↓ fn Betűrend. Ebben a mondasban: *ábécédé rosz kalap, nē fī tūlō* [ne félj tőle], *nēm harap↓* <a kisiskolások biztatásaként az ábécé megtanulására>. | 2019† ||

ablakos J 1976 ~↓↓ fn 1. Edények drótozását, foltozását végző vándoriparos. 2. 1985 mn Hiányosan kelt <vetemény, gabona, kapásnövény>. 3. kny. (1.) | 2018: első jelentésében csak emlékezeti szinten él↓↓↓ || Vö. *drótostót*, *haszonnövény*.

abrak l. takarmánykeverék

abrakol AJ 2018 *abakul* ts ige 1. (táj) Űt, ver, elver <többszöri igeköttel> 2. kny. (1–2.) || A szláv eredetű *abrak* származéka (TESz. 1: 91). Vö. *abrikol*, *takarmánykeverék*.

abrikol (nép) N 1985 *abrikul* ts ige <Gyereket> fenyít, ver, fegyelmez, (el)ver. | 2018↓↓ || Német eredetű (TESz. 1: 91). Többszöri az *el*-, *ki*-, *még*- igeköttel fordul elő. Vö. *abrakol*.

abtreten (-) N 1976 *aptrētēn*↓↓↓ mondatszó Lelépni! Német nyelvű katonai vezényszó volt <az Osztrák–Magyar Monarchia idején>. | 2018† ||

abzagol (-) N 1963 *apcagul*↓ ts ige Lemond, visszamond. | 2018† || Német eredetű, honosító képzővel ellátott jövevényszó; vö. ném. köznyelvi *absagen* 'ua.'

accejde (-) N 1976 *accejdē*↓↓ <Gyerekeknek szóló, nyomatékosító, indulatszó jellegű> mondatszó Addsa ide! Add ide! Ide vele! | 2017: használata már csak kivételes↓↓ || Eredete: az *addsa ide* összevonódásából jött létre. Vö. *hecejde*.

acél l. mágnesacél

acélos AJ 2018 *acílos* mn 1. (Mezőg) Teljes érésben levő, telt gabonaszem. 2. kny. (=) ||

acsarkodik (nép) N 1985 tn ige Dühösen támad vkire. | 2018 || Szóhasadással különült el az *agyar* hasonló képzős származékaitól (TESz. 1: 94). Vö. *acsarog*.

acsarog (nép) N 2018 tn ige Acsarkodik. || Vö. *acsarkodik*.

ácsingózik (nép) N 1985 tn ige Áhítozik vmire. | 2018 || Származékszó: alapszava azonos az *ásít* alapszavával (TESz. 1: 94).

ad A 1963 *ád* | 2018 *ád↓↓*, *ad* || A szó eleji *á*-ra vö. *advent* : *ádvent*, *artézi* : *ártézi*, *hás-málódik*.

adjonisten (nép) N 2018 *aggyonisten↓↓* (Az „adjon Isten...” szavakkal kifejezett köszö-nés) főnevesült formája. Pm. *Amëllen az aggyonisten, ollan a fogaggyisten*. || Vö. *fo-gadjisten*.

adusztál AJ 1963 *agyusztál* ts ige 1. (nép) Megfenyít, elver (gyereket). 2. (Nagyjából) rendbehoz, kijavít, megjobbit. Megj. Többnyire a *még-* v. *összö-* igekötővel. Pm. *Még-agyusztálom eszt is, osztán ëd darabig lëhet mëk hasznányi*. | 2017 || Vö. *eladusztál*. Latin eredetű.

adusztírung (-) F 1976 *agyusztérung↓↓* fn Katonai fölszerelés (az Osztrák–Magyar Monarchia hadseregében). | 2018† || A Monarchia német katonai nyelvéből magyar katonák révén terjedt el a magyar nyelvjárásokban is; a latin előzményre visszamenő ausztriai német *adjustieren* ’rendbe hoz, felszerel’ ige főnévi származékának, az *Ad-justierung*-nak ’katonai felszerelés, szolgálati öltözké’ az átvétele (TESz. 1: 97).

adó l. egyház(i)adó

adresz (-) N 1976 *átrësz↓* fn (Postai) cím. | 2018† || A német (bajor-osztrák) *atress* átvétele (TESz. 1: 98). Az első szótagbeli hosszú magánhangzóra vö. mihályi nyelvjárás *ád*, *ádvent*, *ártézikút* a.

adta l. bakszomadta, fékomadta

advent A 2018 (nép) *ádvënt*. || Vö. *adresz*.

affektál A 1985 *afëktál* tn ige Urizálva beszél. | 2017 ||

affektamajom A 2018 *afëktamajom* || Vö. *affektál*.

ág l. lányágon

ágas AJ 1963 *ágos* fn 1. A szekér alsó részének hátsó fele (a középvonaltól kétfelé ágazik a kerekek irányába). 2. (nép) Többágú edénytartó rúd, pózna. 3. kny. (1.) | 2018 || Ehhez kapcsolódó szólás: *mëkfejjük az ágost↓↓*, azaz: ’nincs tehenünk, tejünk’ – mondták a felnőttek a tejet kérő gyerekeknek, ha nem volt tejük. Vö. *ágasfa*, *szelemenágas*, *tótágas*.

ágasfa (nép) F 1963 *ágosfa* fn Többágú (többnyire edénytartó) rúd, pózna. | 2018↓↓ || Vö. *ágas*.

ágfa (Erd) N 2018 *ákfa* fn A fa legallyazott ágaiból készített tüzelőfa (nem jelent ’rözsé’-t). ||

agg (ige) (rég) J 1976 ~↓ tn ige Aggódik; gondja van (vmire). Pm. *Mëkcsinádom eszt a dúgot, osztán nëm aggok rá*. kny. (⇒) | 2018† ||

aggik l. megaggik

aggja (-) F 1976 *ag’gya* (birtokos személyjeles) fn Első kaszálású lóhere, lucerna, széna. | 2018↓↓ || Az *agg* finnugor eredetű (TESz. 1: 102).

agglegény AJ 1976 *aglegín* fn 1. (táj) Lepényszerű sült tészta. 2. kny. (1.) | 2017 ||

ághely (-) N 2017 *ákhel* fn A fa törzsén és ágain mutatkozó görccszerű, megfásodott, keménnyé vált rész, amely a fafűrészeléssel és -vágással megnehezíti, és esztétikailag is hátrányos lehet (a fafeldolgozás után is). || Vö. *ághelyes*, *sebhely*.

- ághelyes** (-) N 2017 *ákheles* mn Fatörzs v. vastagabb-vékonyabb faág, amelyen több ághely is van. || Vö. *ághely*, *sebhely*.
- ágvágótuskó** (-) F 1963 ~ fn Kisebb faágak darabokra vágására használt, a favágótuskónál általában kisebb fatuskó. Megj. Az ágvágással előkészített száraz tüzelőanyag a begyújtás fontos kelléke volt. | 2020↓ ||
- agyar** J 1976 ~↓ mn 1. Irigy. Pm. *De asz szëgin igën agyar vót, a saját testviríneik së adot vóna sëmmit së*. 2. kny. (=) | 2018: első jelentése† || Vö. *agyarkodik*.
- agyarkodik** (táj) N 1976 ~↓ tn ige Gyülrölködik. Pm. *A mútkor még jóba vótak, mas még mindig agyarkonnak ëgymásro*. | 2018† || Finnugor eredetű (TESz. 1: 107). Vö. *agyar*.
- ágyaz** AJ 1964 *ágyoz*↓ tn ige 1. Nyomatáshoz a gabonát kitereteti. 2. kny. (1–3.) | 2017: az első jelentése† || Első jelentésében többnyire a *lë*- igeekötővel.
- agybakol** (-) N 1982 *agybakul* ts ige Fejbever. | 2018 || Származékszó: *agy* + *-ba* határozórag + *-kol* igeképző. Vö. *elagybakol*, *fejbekel*, *megagybakol*.
- ágyeszbugyesz** (-) N 1976 *ágyëzbugyësz*↓ mondatszö / tréfás Ahogy lesz, úgy lesz; részemről el van intézve a dolog; utánam a vízözön. Pm. *Ágyëzbugyësz, ahogyan lëssz, ul [úgy] lëssz*. | 2017: egy már elhunyt mihályi személyhez köthető emlékezeti mondatként került elő az *ágyëzbugyësz rëkárë kulló* – mindenféle további információ nélkül↓↓↓ || Játshi ikerszö.
- agykarika** (-) F 2018 *atykarika* fn A szekér kerekének agyát átfogó keskeny vaskarika. ||
- agyonfázik** (-) N 1963 ~ tn ige Átfázik, alaposan megfázik. Pm. *Agyonfázott a szeles hidegbe sapka még melekkebát [melegkabát] nékünn, osztám máro belázosodot, köhög még tüsszög, ithonn is köllöt neki marannyi*. | 2018 || Az agyon megszilárdult ragos alakulat (*agy* + *-on*).
- agyonijed** (-) N 2016 *agyonéd*↓↓, *agyonijjed*↑ tn ige Nagyon megijed, megrémül. || Vö. *agyonijeszt*.
- agyonijeszt** (-) N 2016 *agyonészt*↓↓, *agyonijeszt*↑ tn ige Nagyon megijeszt vkit, megrémít. || Vö. *agyonijed*.
- agyonvág** (nép) N 1985 ~ ts ige Agyonüt. | 2017 ||
- agysustál l. eladjusztál, kiadjusztál
- aha** (nép) N 2018 ~ mondatszö (Igenlés kifejezésére). Pm. *Të is a bucsuba lész dilutánn?* – *Aha*. || Önkéntelen hangkitörésből keletkezett (TESz. 1: 109).
- ahá l. ahová
- ahol** A 1963 *ahun* | 2017 ||
- ahonnan** A 1963 *ahunnajd* | 2017 ||
- ahová** A 1963 *ahá* | 2017↓↓ ||
- ahun l. ahol
- ajak l. szájaszéle
- ájer** (-) N 1985 *ájër*↓↓ fn Levegő. | 2018 || Latin jövevényszö (TESz. 1: 111).
- ajjal-bajjal** (-) N 1985 ~ határozószö Nagynehezen. | 2017 || A határozóragos *aj* indulat-szö és a *baj* alkotta összetétel, amely idővel ikerszöi jelleget vett föl.
- ajnároz** (nép) N 2018 ~ ts ige Dédelget, kényeztet. ||
- ajtó l. hidasajtó, kamraajtó, külsőajtó
- ajtóruha** (-) N 1976 ~ fn Függönyféle (főként a konyhaajtóra szokták akasztani nyáron a legyek távoltartására). | 2017 || Vö. *ajtószárfa*.
- ajtószárfa** (táj) N 1976 ~ fn Ajtófélfa. | 2017 || Vö. *ajtóruha*.